

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

**Інструкція з охорони праці №19
при виконанні робіт на висоті**

КАІ ІОП 1.21 (01) - 01- 2025

Київ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ в.о. президента КАІ

Ксенії СЕМЕНОВОЇ

від «31» березня 2025 р. № 208/од

**Інструкція з охорони праці № 19
при виконанні робіт на висоті**

КАІ ІОП 1.21 (01) - 01- 2025

Київ

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 3 з 25	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи підприємства.

1.1.1. Працівник зобов'язаний:

- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту;
- проходити у встановленому законодавством порядку попередні та періодичні медичні огляди.

Працівник несе безпосередньо відповідальність за порушення зазначених вимог.

1.2. Роботою на висоті вважається робота при виконання будівельно-монтажних та ремонтно-експлуатаційних робіт на відстані більше 1,3 м від рівня землі, перекриття (крім верхолазних) з застосуванням засобів, які забезпечують безпечну роботу.

1.3. Робітники, які виконують роботи на висоті повинні бути проінструктовані по інструкціям по охороні праці по основній професії (професіям - при роботі в комплексних бригадах).

1.4. При виконанні робіт на висоті робітники повинні:

1.4.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.

1.4.2. Користуватись спецодягом та іншими засобами індивідуального захисту.

1.4.3. Виконувати тільки ту роботу, яка доручена керівником робіт та по якій проінструктований.

1.4.4. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та безпеку товаришів по роботі.

1.4.5. Не допускати сторонніх осіб на своє робоче місце.

1.4.6. Не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці.

1.5. Спецодягом та іншими засобами індивідуального захисту робітники забезпечуються по основній професії (професіям - при виконанні робіт в комплексних бригадах).

1.6. Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які впливають на робітників, які працюють на висоті:

1.6.1. Падіння з висоти;

1.6.2. Падіння предметів;

1.6.3. Ураження електричним струмом;

1.7. До виконання робіт на висоті допускаються особи не менше 18 років, які пройшли медичне обстеження не мають медичних протипоказань і мають висновок "придатний для роботи на висоті", пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж з пожежної безпеки.

1.8. При виконанні будівельно-монтажних та ремонтно-експлуатаційних робіт розділяють:

1.8.1. Зони постійно діючих небезпечних факторів:

1.8.1.1. Поблизу від неізольованих струмоведучих частин електроустановок;

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 4 з 25	

1.8.1.2. Поблизу від неогороджених перепадів по висоті на 1,3 м і більше;

1.8.1.3. В місцях, де містяться речовини в концентраціях вище гранично допустимих чи впливає шум інтенсивністю вище гранично допустимих.

1.8.2. Зони потенційно діючих небезпечних виробничих факторів:

1.8.2.1. Дільниці території поблизу будівлі (споруди), яка будується; поверхи (яруси) будівель і споруд в одній захватці, над якими відбувається монтаж (демонтаж) конструкцій чи обладнання.

1.8.2.2. Зони переміщення машин, обладнання чи їх частин, робочих органів; місця, над якими відбувається переміщення вантажів вантажопідіймальними кранами.

1.9. Зони постійно діючих небезпечних виробничих факторів, повинні мати захисні (запобіжні) огороження, які відповідають вимогам ГОСТ 12.4.059-89.

Виконання робіт в цих зонах допускається згідно з ПВР, в якому містяться конкретні рішення з захисту працюючих.

1.10. Зони потенційно діючих небезпечних виробничих факторів повинні мати сигнальні огороження, згідно ГОСТ 23407-78

1.11. Межі небезпечних зон в місцях, над якими здійснюється переміщення вантажів вантажопідіймальними кранами, а також поблизу, будівель чи споруд, які будуються встановлюються згідно таблиці.

Висота можливого падіння предмета, м •	Межі небезпечної зони	
	В місцях, над якими здійснюється переміщення вантажів кранами (від горизонтальної проекції Траєкторії переміщення максимальних габаритів вантажу у випадку його падіння)	Поблизу будівель чи споруд, які будуються (від його зовнішнього периметру)
-до 10	від 0 до 4	від 1,5 до 3,5
від 10 до 20	від 4 до 7	від 3,5 до 5
від 20 до 70	від 7 до 10	від 5 до 7
від 70 до 120	від 10 до 15	від 7 до 10
від 120 до 200	від 15 до 20	від 10 до 15
від 200 до 300	від 20 до 25	від 15 до 20
від 300 до 450	від 25 до 30	від 20 до 25

	Система менеджменту якості Інструкція з ОП при виконанні робіт на висоті	Шифр документа	СМЯ КАІ ІОП 30.01-01-2025
--	--	-------------------	------------------------------

1.12. Границі небезпечних зон, в межах яких діє небезпека ураження електричним струмом:

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 5 з 25	

Напруга, кВ	Обмежуючі небезпечну зону відстані від 1 неогорожених неізольованих частин електроустановки (електрообладнання, кабелю і проводу) чи від вертикальної площини, яка утворюється проекцією на землю найближчого проводу повітряної лінії електропередачі, яка знаходиться під напругою, М
Дої	1,5
Від Ідо 20	2,0
Від 35 до ПО	4,0
Від 150 до 220	5,0
330	6,0
Від 500 до 750	9,0
800 (постійного струму)	9,0

1.13. При виконанні робіт на висоті (крім верхолазних робіт) застосовуються: приставні драбини, стрем'янки, риштування, помости, колиски, платформи, запобіжні пояси, страхувальні канати та інше.

1.14. **Основні вимоги до улаштування драбин:**

1.14.1. На кожній з драбин, що перебуває в експлуатації, повинні бути зазначені:

1.14.1.1. Інвентарний номер.

1.14.1.2. Дата проведення наступного випробування;

1.14.1.3. Належність цеху (дільниці тощо).

1.14.1.4. На дерев'яних та металевих драбинах написи повинні виконуватись на тятивах, а на мотузкових - на закріплених на них бирках.

1.14.2. Щаблі дерев'яних драбин повинні бути виготовлені із відбірної деревини твердих порід (бука, дуба, ясеня) першого сорту згідно з ГОСТ 2695 або хвойних порід (сосни, модрина) відбірного та першого сортів згідно з ГОСТ 8486 вологістю не більше 15 %. Нахил волокон (косошар) у щаблях та деталях тятив не повинен перевищувати 7 %.

1.14.3. Тятиви дерев'яних драбин повинні виготовлятись із сосни відбірного сорту згідно з ГОСТ 8486 абсолютною вологістю не більше 15 %.

1.14.4. Не допускаються на зовнішніх поверхнях тятив:

1.14.4.1. Сучки, що частково зрослись на ребрах і випадають;

1.14.4.2. Сучки, що розпиляні по осі;

1.14.4.3. Завитки з виямками, смоляні кишеньки, виявлені під час обробки;

1.14.4.4. Тріщини, що виходять в отвори для закріплення щаблів.

1.14.5. Дерев'яні деталі драбин повинні підлягати гарячому просочуванню натуральною оліфою з наступним покриванням безколірним лаком.

1.14.6. Металеві деталі драбин повинні очищатись від іржі, знежирюватись і всі, крім деталей кріплення, фарбуватись у чорний колір. Шайби, головки стяжок та шурупи повинні покриватись безколірним лаком.

1.14.7. Щаблі дерев'яних драбин повинні врізуватись в тятиви і через кожні 2 м скріплюватись стяжними болтами діаметром не менше 8 мм.

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 6 з 25	

Не дозволяється застосовувати драбини, що збиті цвяхами, без скріплення тятив болтами та врізування щаблів у тятиви.

Відстань між щаблями драбин повинна бути від 300 до 340 мм (крім розсувних триколієних, у яких вона повинна бути 350 мм), а відстань від першого щабля до рівня установлення (підлоги, землі тощо) - не більше 400 мм.

1.14.8. Приставні дерев'яні драбини та стрем'янки завдовжки більше 3 м повинні мати 2 і більше металевих стяжних болтів, установлених під нижнім та верхнім щаблями. Загальна довжина приставної дерев'яної драбини не повинна перевищувати 5 м.

1.14.9. Тятиви приставних драбин та стрем'янок повинні розходитись до низу - для забезпечення стійкості. Ширина приставної драбини та стрем'янки за осями тятив повинна бути не менше 300 мм угорі та 400 мм внизу.

1.14.10. Приставні драбини та стрем'янки повинні бути обладнані пристроєм, що запобігає перевертанню та зсуванню їх під час виконання робіт.

На нижніх кінцях приставних драбин та стрем'янок повинні бути оковки з гострими наконечниками - у тому разі, якщо вони установлюються на землі, а у разі використання драбин на гладких поверхнях (паркеті, металі, плитці, бетоні) на них повинні надягатись башмаки з гуми або іншого нековзкого матеріалу.

1.14.11. Верхні кінці драбин, якщо їх приставляють до труб або проводів, повинні бути обладнані спеціальними гаками-захватами - для запобігання падінню драбин від дії вітру або випадкових поштовхів.

1.14.12. Металеві приставні драбини заввишки понад 5 м, установлені під кутом більше 75° до горизонтальної площини, повинні мати, починаючи з висоти 2 м від їхнього нижнього кінця, дугове огороження або повинні бути оснащені канатом з уловлювачем для закріплення карабіна запобіжного пояса, а драбини, установлені під кутом від 60° до 75° до горизонтальної площини, - огороження поручнів з обох боків заввишки по вертикалі від 0,9 до 1,4 м, починаючи з висоти 5 м.

1.14.13. Металеві навісні драбини завдовжки понад 5 м, як вертикальні, так і установлені під кутом нахилу до горизонтальної площини більше 75°, повинні мати дугове огороження або канати з уловлювачами для закріплення карабіна запобіжного пояса.

Дуги огороження повинні розміщуватись на відстані не більше 0,8 м одна від одної та з'єднуватись не менше ніж трьома поздовжніми стрічками. Відстань від драбини до дуги повинна бути не менше 0,7 м і не більше 0,8 м, - якщо ширина огороження становить від 0,7 до 0,8 м.

1.14.14. Драбини заввишки понад 10 м повинні бути обладнані площадками для відпочинку, установленими не рідше ніж через кожні 10 м за висотою.

1.14.15. Підвісні драбини, які застосовуються для виконання робіт на конструкціях та проводах, повинні бути обладнані спеціальними пристосуваннями, що забезпечують міцне закріплення їх.

1.14.16. Усі переносні драбини та стрем'янки після виготовлення їх та капітального ремонту, а також періодично під час експлуатації повинні випробовуватись статичним

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ЮП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 7 з 25	

навантаженням у такі терміни:

1.14.16.1. Один раз на 12 міс. -металеві драбини та стрем'янки;

1.14.16.2. Один раз на 6 міс. - дерев'яні драбини та стрем'янки;

1.14.16.3. Один раз на 6 міс. - підвісні мотузкові драбини.

1.14.17. Дата та результати періодичних оглядів та випробувань драбин та стрем'янок повинні записуватись в "Журнал обліку та огляду такелажних засобів, механізмів та пристроїв".

1.14.18. Драбини необхідно зберігати в сухих приміщеннях в місцях, де неможливі випадкові механічні пошкодження їх.

1.14.19. Контролювати стан драбин та стрем'янок повинен інженерно-технічний працівник, призначений розпорядженням по підрозділу (цеху, дільниці) підприємства. Він повинен оглядати драбини та стрем'янки під час проведення випробувань; безпосередньо перед застосуванням драбин та стрем'янок їх повинен оглядати працівник, який виконує роботу.

1.15. Основні вимоги до улаштування риштувань та помосту.

1.15.1. Риштування та поміст повинні відповідати вимогам СніП III-4 "Техника безопасности в строительстве", ГОСТ 24258, ГОСТ 273221, ГОСТ 27331 та ГОСТ 28012.

Риштування, поміст та інші пристрої для виконання робіт на висоті повинні бути інвентарними, виготовляться за типовими проектами та мати паспорти заводу-виробника.

Неінвентарні риштування допускається застосовувати у виняткових випадках. Якщо висота, на якій виконується робота, перевищує 4 м, то такі риштування повинні споруджуватись за індивідуальним проектом з обов'язковим розрахунком всіх їхніх основних елементів на міцність та стійкість.

Проект риштування повинен візувати інженер-інспектор з безпеки праці та виробничої санітарії та затверджувати головний інженер підприємства або організації, що розробила проект, а також головний інженер підприємства або організації, що видала проект на риштування у виробництво.

1.15.2. Риштування та поміст можуть бути дерев'яні та металеві розбірні. Дерев'яні риштування та поміст повинні виготовляться із сухої деревини хвойних та листяних порід не нижче другого сорту згідно з ГОСТ 8486, ГОСТ 9462 та ГОСТ 2695.

Металеві риштування повинні виготовляться з прямих металевих труб, що не мають ум'ятин, тріщин та інших дефектів, що порушують міцність елементів.

1.15.3. Розбірні металеві риштування повинні мати надійні з'єднання стояків, які можна нарощувати.

1.15.4. Риштування повинні закріплюватись тільки металевими елементами кріплення (болтами, струнами, хомутами, скобами тощо).

1.15.5. Для забезпечення стійкості стояки риштувань по всій висоті повинні бути прикріплені до міцних частин будівлі (споруди або до конструкції).

Місця та способи закріплення стояків повинні зазначатись у проекті на риштування.

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 8 з 25	

1.15.6. Риштування та поміст необхідно закріплювати до стійких частин будівлі або конструкції, а також до тих частин, що не виступають.

1.15.7. У разі установа металевих та дерев'яних риштувань просто неба, їх необхідно обладнати грозозахисними пристроями, а металеві риштування - заземлити.

Грозозахист риштувань повинен здійснюватись за допомогою блискавковідводів, які повинні складатись із блискавкоприймача, струмовідводу та заземлювача. Відстань між блискавкоприймачами не повинна перевищувати 20 м. Опір заземлення повинен бути не більше 15 Ом.

1.15.8. Навантаження на настили риштувань, поміст та на вантажопідіймальні площадки не повинно перевищувати допустимі значення, встановлені проектом (паспортом) на риштування.

Біля місць піднімання працівників на риштування та поміст необхідно вивісити плакати із зазначенням допустимих значень навантажень та схеми розміщення їх.

1.15.9. Настили на риштуваннях та на помості повинні мати суцільну рівну поверхню із прорізами між елементами не більше 5 мм і повинні закріплюватись до поперечок риштувань.

Кінці елементів настилів, що стикаються, повинні розміщуватись на опорах, перекривати їх не менше ніж на 20 см в кожен бік, а кінці елементів, що стикаються у наклад, повинні бути скошеними, - щоб запобігти утворенню порогів. Для дерев'яних настилів повинні використовуватись дошки завтовшки до 40 мм.

Ширина настилів на риштуваннях та помості у разі виконання нижчезазначених робіт повинна бути не менше: 2,0 м - у разі виконання цегляних робіт; 1,5 м - у разі виконання штукатурних робіт; 1,0 м - у разі виконання малярських та монтажних робіт. 1.15.10. Стояки, рами, опорні драбини та інші вертикальні елементи риштувань повинні уставлятись суворо по виску та розкріплюватись зв'язками згідно з проектом на риштування, а опорні стояки –

надійно закріплюватись розпорами та розкосами - для запобігання розхитуванню їх.

Під кінці кожної пари стояків риштувань у поперечному напрямку повинна укладатись суцільна (нерозрізна) підкладка з дошки завтовшки не менше 5 см. Опорні підкладки повинні укладатись на попередньо сплановану та уграмбовану поверхню.

Забороняється вирівнювати підкладку під риштуваннями за допомогою цеглин, каміння, обрізків дощок та клинів.

Перед укладанням елементів помосту (щитів, дощок) на опори (пальці, прогони) необхідно перевірити міцність закріплення та переконатись у неможливості зсування цих елементів.

1.15.11. Настили риштувань та помосту, що розміщені на висоті 1,3 м і вище від рівня землі або покриттів, повинні мати огороження, що складається із стояків, поручнів заввишки понад 1,1 м, одного проміжного горизонтального елемента або сітки та бортової дошки заввишки не менше 0,15 м. Відстань між стояками поручнів не

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 9 з 25	

повинна перевищувати 2 м.

1.15.12. Для піднімання та спускання працівників риштування необхідно обладнати драбинами або трапами, розміщеними на відстані не більше 40 м один від одного. На риштуваннях завдовжки менше 40 м повинно бути не менше двох драбин або трапів. Верхній кінець драбини або трапа повинен закріплюватись за поперечки риштувань.

Прорізи в помостах риштувань для виходу з драбин необхідно обгородити. Кут нахилу драбини до горизонтальної площини не повинен перевищувати 60°. Нахил трапа не повинен перевищувати 1:3.

1.15.13. Для піднімання вантажу на риштування вони повинні бути оснащені згідно з проектом надійно закріпленими блоками, укосинами та іншими засобами малої механізації.

Прорізи для переміщення вантажів повинні мати чотиристороннє огороження.

1.15.14. Поблизу проїздів засоби підмоцнування необхідно установлювати на відстані не менше 0,6 м від габариту транспортних засобів.

1.15.15. Поміст та риштування заввишки понад 4 м допускаються до експлуатації тільки після прийняття їх комісією та оформлення акту приймання риштувань.

1.15.16. Поміст та риштування заввишки до 4 м повинні допускатись до експлуатації тільки після прийняття їх керівником робіт або майстром із записом про це в "Журнал приймання та огляду риштувань та помосту".

Під час приймання риштувань та помосту в експлуатацію повинні перевірятись:

- наявність з'єднань та закріплень, що забезпечують стійкість, міцність вузлів закріплення окремих елементів;
- справність робочих настилів та огорожень;
- вертикальність установлення стояків;
- надійність опорних площадок;
- наявність заземлення - для металевих риштувань.

Кривизна стояків повинна бути не більше 1,5 мм на 1 м довжини.

1.15.17. В ремонтно-експлуатаційних організаціях під час експлуатації риштувань їх повинен щодня оглядати керівник робіт, який очолює бригаду, працівники якої будуть виконувати роботи з цих риштувань.

У будівельно-монтажних організаціях риштування повинні оглядати:

- виконавець - щодня перед початком робіт;
- виконроб або майстер - не рідше 1 разу на 10 днів.

Результати огляду риштувань повинні записуватись у "Журнал приймання та огляду риштувань та помосту".

1.15.18. Риштування, з яких протягом місяця і більше робота не виконувалась, повинні повторно прийматись в експлуатацію перед поновленням робіт.

Додатковому огляду підлягають риштування, розміщені просто неба, - після дощу або відлиги, що можуть вплинути на тривкість основи під цими риштуваннями, а також після механічних дій.

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 10 з 25	

У разі виявлення деформацій риштування необхідно відремонтувати та повторно прийняти до експлуатації згідно з вимогами пунктів 1.15.15 та 1.15.16 даної інструкції.

1.16. Основні вимоги до колисок і платформ.

1.16.1. Лебідки, що застосовуються для піднімання та опускання колисок пересувних риштувань, необхідно укріплювати на фундаменті або оснастити баластом - для забезпечення їхньої стійкості у разі подвійного робочого навантаження.

1.16.2. Баласт повинен міцно закріплюватись на рамі лебідки.

1.16.3. Колиски вздовж усього периметра необхідно обгороджувати. Висота огороження з неробочих боків колиски повинна бути не менше 1,2 м, а з боку фронту робіт - не менше 1 м. Висота бортового огороження вздовж усього периметра повинна бути не менше 0,15м.

Не допускається улаштування дверцят в огороженні колиски. Тримальні елементи огороження колисок повинні витримувати навантаження не менше 700 Н (70 кгс), яке прикладене до обгороджувального поручня перпендикулярно до його осі, по чергово в горизонтальній та вертикальній площинах. Гак для підвішування колиски необхідно оснастити запобіжним замком - для запобігання можливості його падіння.

1.16.3. Троси (канати) в місцях приєднання їх до колисок або пересувних риштувань та до барабана лебідки необхідно міцно закріпити. Троси під час піднімання та опускання колисок та пересувних риштувань повинні вільно рухатись. Тертя тросів об конструкції, що виступають, не допускається.

1.16.4. Щойно виготовлені колиски та платформи необхідно оглянути та випробувати. Під час огляду особливу увагу слід звернути на правильність та надійність закріплення приводів, уловлювачів та інших вузлів.

1.16.5. Колиски, в яких під час огляду не виявлено дефектів, необхідно випробувати статичним навантаженням, що перевищує розрахункове на 50 %.

1.16.6. Під час проведення випробування колиску необхідно підняти на висоту від 100 до 200 мм і витримати в такому положенні протягом 10 хв. Після цього колиску слід опустити і перевірити стан її вузлів (каркаса, привода, уловлювачів тощо) та деталей, -щоб переконатись у відсутності залишкової деформації.

Під час динамічного випробування колисок, що проводиться з метою перевірки взаємодії вузлів, приводів і особливо гальм, до них необхідно прикласти навантаження, що перевищує розрахункове на 10 %.

Коліску необхідно рівномірно опускати та піднімати (без дотику до підлоги).

Під час випробування уловлювачів необхідно провести не менше трьох випробувань з імітації обривання кожного вантажного (робочого) каната; у цьому разі страховальний канат необхідно затиснути уловлювачами

Після закінчення випробувань колиску необхідно опустити та перевірити стан її вузлів та деталей. Виявлені під час проведення випробування дефекти необхідно усунути, після чого провести повторне випробування, за результатами якого повинен бути складений відповідний акт.

Пересувні риштування повинні випробовуватись так сам^А як і колиски. 1.16.6. Змонтовані підвісні риштування повинні вводиться в експлуатацію тільки після

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 11 з 25	

випробування їх протягом 1 години статичним навантаженням, яке на 20 % перевищує розрахункове.

Пересувні риштування, крім того, необхідно випробувати динамічним навантаженням, яке на 10 % перевищує розрахункове.

1.16.7. За результатами випробувань риштувань необхідно скласти акт приймання. Результати випробувань необхідно також записати в "Журнал приймання та огляду риштувань та помосту".

1.17. Основні вимоги до запобіжних поясів та страхувальних канатів:

1.17.1. Під час виконання робіт на висоті повинні застосовуватись запобіжні пояси та страхувальні канати.

1.17.2. На запобіжних поясах повинні бути бирки з інвентарним номером та датою проведення наступного випробування.

Забороняється використовувати запобіжні пояси у разі відсутності відмітки про випробування їх, простроченого терміну випробування, а також пояси, у яких під час огляду виявлені дефекти.

1.17.3. Карабін запобіжного пояса повинен забезпечувати швидке і надійне закріплення та відкріплення однією рукою в утепленій рукавиці. Такий карабін повинен бути оснащений запобіжним пристроєм, - щоб запобігти його випадковому розкриванню.

Запобіжні пояси у разі виконання будівельно-монтажних та ремонтних робіт повинні мати строп із синтетичних матеріалів, а у разі виконання вогневих робіт (електрозварювання, газу різання та ін.) - із сталевго каната або ланцюга.

1.17.4. Під час експлуатації запобіжні пояси необхідно періодично, не рідше одного разу на 6 міс, випробовувати статичним навантаженням 4000 Н (400 кгс).

1.17.5. У разі неможливості закріплення стропа запобіжного пояса за елементи конструкцій або обладнання необхідно застосовувати страхувальні канати, що призначені для закріплення одного або більшої кількості працівників карабіном запобіжного пояса.

1.17.6. Страхувальний канат повинен мати пристрій для закріплення його до елементів будівель та споруд, а також для натягування. Цей пристрій повинен забезпечувати зручність установлювання, знімання, переставляння та можливість змінювання довжини каната залежно від відстані між точками кріплення.

Конструкція деталей страхувального каната повинна унеможлилювати травмування рук працівника. Деталі каната не повинні мати надривів, задирок, гострих кромок, тріщин та раковин.

1.17.7. Страхувальний канат необхідно установлювати вище рівня площини опори для ступень ніг або на цьому рівні. Якщо довжина каната між точками закріплення більше 12 м, необхідно установлювати проміжні опори, відстань між якими не повинна перевищувати 12 м. Проміжні опори та вузли кріплення цих опор повинні розраховуватись на вертикальне статичне навантаження не менше 5000 Н (500 кгс).

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 12 з 25	

1.17.8. Установлений у робоче положення страхувальний канат перед початком експлуатації, а також під час експлуатації, але не рідше одного разу на 6 міс, необхідно випробувати статичним навантаженням і всередині прольоту - вантажем масою 4000 Н(400 кгс), використовуючи для випробування гнучкі канати або сталевий стрижень.

1.17.9. Результати випробувань запобіжних поясів та страхувальних канатів повинен записувати працівник, відповідальний за облік та зберігання їх у справному стані, в "Журнал обліку та огляду такелажних засобів, механізмів та пристроїв".

1.18. Плановий термін перегляду інструкції - 5 років з моменту реєстрації, для робіт з підвищеною небезпекою - 3 роки.

1.19. Після закінчення терміну дії інструкція може бути скасована або термін дії інструкції може бути подовжено.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Отримати завдання від керівника робіт.

2.2. Перевірити стан спецодягу та інших засобів індивідуального захисту, одягти їх.

2.3. Перевірити:

2.3.1. У драбин:

2.3.1.1. Наявність інвентарного номера, дати наступного випробування, належність.

2.3.1.2. Наявність пристрою, що запобігає перевертанням та зсуванню під час роботи.

2.3.1.3. Наявність спеціальних гаків (при необхідності).

2.3.1.4. Наявність пристосування для запобігання самочинного розсування у стрем'янки.

2.3.1.5. У мотузяних драбин, що канат не має розривів, розпушених ділянок.

2.3.2. У риштуваннях і помостах:

2.3.2.1. Наявність грозозахисних пристроїв та заземлення.

2.3.2.2. Наявність плакатів із зазначенням допустимих значень навантажень.

2.3.2.3. Правильність установки опор стояків.

2.3.2.4. Наявність захисних козирків.

2.3.2.5. Прорізи між стіною будівлі та робочим настилом (при виконанні цегляної кладки не більше 50 мм; при виконанні оздоблювальних робіт - не більше 150 мм, при виконанні ізолювальних робіт не більше подвійної товщини ізоляції плюс 50 мм).

2.3.2.6. Наявність обгородження із зовнішнього та торцевого боків у підвісних помостах.

2.3.3. У колісках та платформах.

2.3.3.1. Щоб не було тертя тросів об конструкції:

2.3.3.2. Укріплення лебідок для піднімання колісок.

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 13 з 25	

2.3.3.3. Перевірити стан колісок, пересувних риштувань та канатів і провести випробування з імітації обривання робочого каната (максимальна висота падіння не повинна перевищувати 0,15м).

2.3.3.4. Цілісність зварних швів на елемент риштувань.

2.3.4. У запобіжних поясів та страхувальних канатів.

2.3.4.1. Наявність бирки з інвентарним номером та дати проведення наступного випробування - у запобіжних поясів.

2.3.4.2. Дію карабину у запобіжного пояса (він повинен забезпечувати швидке і надійне закріплення та відкріплення).

2.3.4.3. Наявність пристрою для закріплення страхувального каната

2.3.4.4.

до елементів будівель і споруд.

2.3.4.5. Відсутність у деталей каната надривів, задирок, гострих кромek, тріщин та раковин.

2.3.4.6. **3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ШД ЧАС РОБОТИ**

3.1. З драбин

3.1.1. Всі драбини та стрем'янки перед застосуванням повинен оглянути виконавець робіт (без записування результатів огляду в журнал).

3.1.2. Перед початком виконання робіт із застосуванням приставної драбини необхідно забезпечити стійкість драбини, переконавшись оглядом та випробуванням у тому, що вона не може зісковзнути з місця або випадково зсунутись.

У разі установаження приставної драбини за умов, коли її верхній кінець може зміститись, його необхідно надійно закріпити за стійкі конструкції так, щоб виключити можливість зміщення драбини.

3.1.3. Забороняється працювати з приставної драбини стоячи на щаблі, розташованому на відстані менше 1 м від верхнього кінця драбини.

3.1.4. Забороняється у разі недостатньої довжини драбини створювати додаткові опорні споруди з ящиків, бочок тощо.

3.1.5. Приставна драбина повинна устатковуватися під кутом нахилу до горизонтальної площини не менше 45° і не більше 60°; у разі установаження драбини під кутом нахилу менше 60° додаткове закріплення верхньої частини драбини не вимагається.

3.1.6. Забороняється устатковувати драбину на східці маршів сходової клітки. У разі необхідності на сходових клітках повинен споруджуватись поміст.

3.1.7. Стрем'янки повинні бути оснащені пристосуваннями (гаками, ланцюгами) - для запобігання самочинному розсуванню їх під час виконання робіт. Нахил стрем'янок повинен бути не більше 1:3.

3.1.8. Не дозволяється виконувати роботу з двох верхніх щаблів стрем'янок, які не мають поручнів або упорів.

Перебування на щаблях приставної драбини або стрем'янки дозволяється тільки одному працівнику.

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 14 з 25	

3.1.9. Не дозволяється піднімати або опускати вантаж по приставній драбині та залишати на ній інструмент.

3.1.10. Забороняється на приставних драбинах та стрем'янках:

3.1.10.1. Працювати біля обертових механізмів, працюючих машин, транспортерів тощо та над ними;

3.1.10.2. Виконувати роботу із застосуванням електричного та пневматичного інструмента, будівельно-монтажних пістолетів;

3.1.10.3. Виконувати газо- та електрозварювальні роботи;

3.1.10.4. Натягувати проводи та підтримувати на висоті важкі деталі.

Для виконання таких робіт повинні застосовуватись риштування або стрем'янки з верхніми площадками, обгородженими поручнями.

3.1.11. Під час виконання робіт з приставної драбини в місцях з поживавленим рухом транспортних засобів або людей для запобігання падінню її від випадкових поштовхів (незалежно від наявності або відсутності на кінцях драбини наконечників) місце її установлення необхідно обгородити або охороняти драбину від падіння. У тому разі, коли під час установлення драбини на гладкій плиточній підлозі її неможливо закріпити, тоді біля основи драбини повинен стояти працівник в касці і утримувати її в стійкому положенні. В інших випадках підтримувати драбину знизу руками забороняється.

3.1.12. Переміщувати драбину під час виконання робіт необхідно з дотриманням таких запобіжних заходів: два працівника повинні нести драбину наконечниками назад, застерігаючи перехожих про небезпеку зіткнення з нею. Якщо драбину переносить один працівник, вона повинна бути в такому похилому положенні, щоб її передній кінець був піднятий над землею не менше ніж на 2 м.

Забороняється використовувати переносні металеві драбини в розподільних установках напругою 220 кВ і нижче

3.1.13. У відкритих розподільних установках напругою 330 кВ і вище застосування переносних металевих драбин дозволяється за таких умов:

3.1.13.1. Драбина повинна бути оснащена металевим ланцюгом, який торкається до землі.

3.1.13.2. Драбину необхідно переносити тільки у горизонтальному положенні під неперервним наглядом виконавця робіт, чергового або працівника зі складу оперативно-ремонтних працівників, який має групу IV з електробезпеки.

3.1.14. У разі виконання робіт з підвісних приставних та з розсувних драбин на висоті більше 1,3 м повинен застосовуватись запобіжний пояс. Пояс повинен закріплюватись за конструкцію будівлі або за драбину - за умови надійного закріплення драбини до конструкції.

3.2. З риштувань і помостів:

3.2.1. Виконання робіт з риштувань та помостів дозволяється тільки після прийняття їх в експлуатацію відповідно до пп. 1.15.15. та 1.15.16.

3.2.2. У разі виконання робіт підрядною організацією з використанням споруджених нею риштувань останні повинні приймати в експлуатацію комісія, яка призначається

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 15 з 25	

наказом керівника цієї організації (дільниці). Комісію у цьому разі повинен очолювати інженерно-технічний працівник підрядної організації.

Якщо риштування споруджує енергопідприємство або за його замовленням одна з підрядних організацій (ремонтна, будівельно-монтажна тощо), то приймати їх в експлуатацію повинна комісія, яка призначається наказом по енергопідприємству. Комісію повинен ; очолювати інженерно-технічний працівник

цього підприємства, і до складу цієї комісії повинні залучатись також представники підрядних організацій, працівники яких будуть виконувати роботи на цих риштуваннях.

Акт приймання риштувань повинен затверджувати головний інженер організації, яка приймає риштування в експлуатацію. Допускається затвердження акта приймання риштувань* які споруджує підрядна організація для своїх потреб, начальником дільниці (цеху) цієї організації.

Працювати з риштувань дозволяється тільки після затвердження акта приймання цих риштувань.

3.2.3. Монтаж і демонтаж риштувань повинен виконуватись робітниками, які мають право працювати на висоті з забезпеченням їх запобіжними поясами, що прикріплюються до надійних елементів і конструкцій по вказівці майстра (виконроба).

3.2.4. Розбирання риштувань повинно виконуватись під керівництвом виконроба або майстра з дотриманням порядку, який указаний в ПВР.

3.2.5. До початку робіт по розбиранню риштувань технічний персонал повинен оглянути конструкції, які підлягають розбиранню, ознайомити робітників з можливою небезпекою і дати вказівки по послідовному способу розбирання і заходам безпеки.

3.2.6. У зоні, де установлюються або розбираються риштування та поміст, не повинні перебувати сторонні особи.

3.2.7. Електричні проводи, що розташовані ближче 5 м від риштувань, на час установлювання або розбирання цих риштувань необхідно: або знеструмити та заземлити, або укласти в короби, або демонтувати.

3.2.8. Під час виконання робіт на висоті прохід людей вниз повинен бути заборонений, а небезпечна зона - обгороджена на відстані не менше 0,3 висоти риштувань або помосту та позначена знаками безпеки.

Риштування, що розташовані біля проходів у будівлю, повинні мати захисні козирки та суцільну бокову обшивку - для захисту працівників від предметів, що можуть випадково впасти зверху.

Захисні козирки повинні виступати за риштування не менше ніж на 1,5 м і мати нахил 20° до горизонту.

Висота проходів у просвіті повинна бути не менше 1,8 м.

3.2.9. Перед зняттям настилу риштувань його слід звільнити від матеріалів, сміття, тари (не скидати з риштувань) і зачинити доступ на риштування.

Забороняється знаходитись людям під настилом під час його переміщення.

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 16 з 25	

3.2.10. При розбиранні риштувань спуск елементів слід виконувати за допомогою кранів чи інших вантажопідіймальних пристосувань.

Забороняється скидати з риштувань окремі елементи.

3.2.11. Під час розбирання риштувань всі дверні прорізи першого поверху і виходи на балкони всіх поверхів (в межах ділянки, яка розбирається) повинні бути зачиненими.

3.2.12. Навантаження на риштування і помости не повинно перевищувати встановлене паспортом (проектом) допустимі величини.

3.2.13. Не допускається скупчення працівників у будь-якому місці настилу.

За необхідності передати на риштування додаткові навантаження (від вантажопідіймальних механізмів, вантажопідіймальних площадок тощо) це повинно враховуватись в конструкції риштувань.

3.2.14. Настили та драбини риштувань та помосту необхідно періодично під час виконання роботи, а також щоденно після її закінчення очищати від сміття, взимку - від снігу та ожеледі, а у разі необхідності - посипати піском.

3.2.15. Риштування та поміст, з яких тимчасово не виконується робота, необхідно підтримувати у справному стані.

3.2.16. Забороняється виконувати роботи з випадкових підставок (ящиків, бочок та ін.), а також з ферм, крокв тощо.

У разі необхідності виконання короткострокових робіт на висоті 1,3 м і вище від рівня підлоги (робочої площадки) без риштувань обов'язково повинні застосовуватись запобіжні пояси.

Працівники, яким належить виконувати ці роботи, повинні бути проінструктовані як і де підніматись, до чого закріплюватись карабінами запобіжних поясів тощо.

3.2.17. Передача на риштування і помости додаткового навантаження від машин для підйому матеріалів, які призводять до їх перенавантаження не допускається.

3.2.18. При розвезенні матеріалів возиками слід укласти по настилам риштувань кагальні ходи, їх стики не повинні співпадати з поперечними стиками щитів настилу.

3.2.19. При підйманні матеріалів необхідно:

3.2.19.1. Надійно стропувати деталі, пакети, ящики та інше.

3.2.19.2. Піднімати і опускати мілкі деталі і матеріали в спеціальній тарі.

3.2.19.3. Дотримуватись встановленої сигналізації при підйманні і опусканні вантажів.

3.2.19.4. Опускання вантажу на настил слід виконувати на найменшій швидкості, плавно без поштовхів.

3.2.20. Щоб уникнути ударів по риштуванням вантажем підвішеним на гаку баштового або стрілового крана, поворот стріли крана одночасно з підйманням вантажу в безпосередній близькості від риштувань забороняється.

3.2.21. Забороняється підйом і спуск робітників по стоякам риштувань.

3.2.22. Забороняється піднімати на риштування і помости цеглу пакетами, укладену з перехресною перев'язкою або в "ялинку" без спеціальних огорожувальних пристосувань.

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 17 з 25	

3.2.23. Опускати порожні піддони з риштувань і помостів слід пачками, заздалегідь підготовленими і правильно застропованими.

3.2.24. Забороняється скидати піддони з риштувань і помостів.

3.2.25. Забороняється по власній ініціативі виконувати будь-які зміни в каркасі риштувань, а також знімати кріплення.

3.2.26. Періодично очищати настили від будівельного сміття, а в зимовий час від снігу, льоду з посилкою після цього піском.

3.2.27. Під час експлуатації риштування повинні оглядатися виконробом чи майстром не рідше ніж через кожні 10 днів.

3.2.28. Риштування, з яких поздовж місяця і більше роботи не проводились, перед початком робіт необхідно приймати в порядку згідно з пп. 1.15.15., 1.15.16.

3.2.29. Додатковому огляду підлягають риштування після дощу чи відлиги, а також після механічного впливу.

При виявленні деформацій риштування повинні бути відремонтовані і прийняті згідно пп. 1.15.15., 1.15.16.

3.2.30. Підвісні риштування повинні прикріплюватись до міцних частин будівлі (споруди)

або конструкції - для запобігання розгойдуванню.

3.2.31. Укладання настилів на пальці підвісних риштувань та користування ними допускаються тільки після міцного закріплення елементів, до яких риштування підвішені.

3.2.32. Гаки, хомути та пальці підвісних риштувань необхідно закріплювати до елементів конструкцій, які монтуються або ремонтуються, до піднімання їх.

Гаки для підвішування риштувань необхідно випробовувати заздалегідь протягом не менше 15 хв статичним навантаженням, яке в 2 рази перевищує робоче. Результати випробувань повинні оформлятися відповідним актом.

3.2.33. Для пересувних риштувань (так само, як і для колисок) як вантажний повинен застосовуватись сталевий канат з коефіцієнтом запасу міцності не менш дев'ятикратного. Кількість затискачів закріплення канатів повинна визначатись розрахунком, але їх повинно бути не менше трьох.

Канат уловлювача у разі аварійного спрацювання уловлювача під час обривання вантажного каната повинен мати коефіцієнт запасу міцності по максимальному динамічному зусиллю не менше 3.

Сполучення між ярусами підвісних риштувань повинно здійснюватись по жорстко закріплених драбинах.

3.3. З колисок та платформ:

3.3.1. Щоденно перед початком виконання робіт необхідно перевіряти стан колисок, пересувних риштувань та канатів і проводити випробування з імітації обривання робочого каната. Максимальна висота падіння колисок та пересувних риштувань до зупинення їх уловлювачами не повинна перевищувати 0,15 м.

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 18 з 25	

3.32. Кожний вузол металоконструкції опорних, підвісних та пересувних риштувань та колисок після виготовлення повинен пройти контроль та випробування, за результатами яких необхідно скласти акт приймання.

Після цього повинно бути проведено контрольне складання риштувань, які додатково перевіряються та випробовуються.

3.3.3. Контрольне складання опорних риштувань повинно проводитись без застосування особливих зусиль і під час його проведення необхідно перевіряти:

3.3.3.1. Правильність установаження всіх вузлів - зовнішнім оглядом;

3.3.3.2. Вертикальність установаження стояків - за допомогою виска (кут нахилу повинен бути не більше 1°);

3.3.3.3. Легкість з'єднання^Аригелів, поручнів (бар'єрів) та бортів зі стояками;

3.3.3.4. Щільність прилягання гаків драбини до ригелів, а нижніх кінців - до настилів;

3.3.3.5. Надійність установаження та закріплення стояків;

3.3.3.6. Надійність закріплення огорожень прорізів на ригелях та настилах;

3.3.3.7. Наявність бортів, що запобігають падінню інструмента, шматків матеріалу тощо.

Настили повинні відповідати вимогам пункту 1.5.9. цієї інструкції. 3.3.4.; Опорні та підвісні риштування після закінчення контрольного складання необхідно протягом 10 хв випробувати рівномірно розподіленим по верхньому ярусу навантаженням $2,5 \text{ кПа}$ (250 кгс/м^2),.

Після закінчення випробувань риштування необхідно розібрати, причому всі елементи риштувань повинні розбиратись без особливих зусиль.

Елементи риштувань необхідно перевіряти на цілісність зварних швів, відсутність залишкових деформацій, незмінність геометричних форм та розмірів. Виявлені під час перевірки дефекти риштувань необхідно усунути, після чого провести повторне випробування, за результатами якого повинен бути складений відповідний акт.

3.3.5. У випадку багаторазового використання підвісних риштувань вони можуть допускатись до експлуатації без проведення випробувань - за умови, що конструкція; на яку підвішуються риштування, пройшла випробування навантаженням, тщо перевищує розрахункове не менше ніж у 2 рази, а закріплення риштувань виконано типовими вузлами (пристроями), які витримали випробування.

3.3.6. У разі переміщення пересувних риштувань на них не повинні перебувати працівники, а також не повинно бути матеріалів, тари та сміття.

3.3.7. Під час перерв у роботі пересувні риштування повинні бути опущені.

3.3.8. Колиски та пересувні риштування, з яких робота не виконується, необхідно опустити на землю.

3.3.9. Працювати на колисках дозволяється тільки при їх повній технічній справності.

3.3.10. Забороняється класти інструменти на огорожу колиски. Якщо колиска знаходиться на рівні віконного або дверного прорізу, виходити з неї в будівлю забороняється. Виходити з неї дозволяється тільки коли вона опущена на землю.

3.3.11. Забороняється ремонтувати і чистити колиску, яка знаходиться в підвішеному стані.

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 19 з 25	

3.3.12. Щоб уникнути розкачування під час роботи, колиска повинна бути закріпленою до стіни.

3.3.13. Підйом та опускання колиски повинні бути рівномірними з швидкістю не більше 2 м/хв.

3.3.14. Особи, які проводять підйом колиски, повинні слідкувати, щоб при намотуванні на барабан канат не улучав між зубцями передачі, лягав рівномірними витками в кожному шарі намотування.

3.3.15. При роботі поблизу електропроводів їх необхідно відключати.

3.3.16. Працювати на колисках при ожеледі, сильному снігопаді, дощі і швидкості вітру 4—5 м/сек. забороняється.

3.3.17. У вечірній і нічний час будівельні майданчики, на яких виконуються роботи з колисок, а також проходи, проїзди, сходи і механізми повинні бути достатньо освітлені.

3.3.18. Допуск сторонніх осіб до лебідок і в зону роботи колисок забороняється.

3.4. З застосуванням запобіжних поясів та страхувальних канатів.

3.4.1. Вимоги до застосування запобіжних поясів та страхувальних канатів викладені в п. 1.17. даної інструкції.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Розвантажити риштування і помости від матеріалів, механізмів, інструментів тари табудівельного сміття.

4.2. Перекрити спеціальним огороженням підйоми і входи на риштування і помости, вивісити забороняючи написи і таблички.

4.3. Опустити колиску на землю, розвантажити її, лебідку відключити від електромережі.

4.4. Прибрати робоче місце.

4.5. Драбини, стрем'янки, запобіжні пояса, страхувальні канати покласти у відведені для них місця.

4.6. Зняти спецодяг та інші засоби індивідуального захисту.

4.7. Вимити руки, обличчя теплою водою з милом; при можливості прийняти душ.

4.8. Доповісти керівнику робіт про всі недоліки, які мали місце під час роботи.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. Аварійна ситуація може виникнути у разі: падіння з висоти, падіння предметів, драбин, риштувань, помостів, вихід з ладу обладнання, ураження електричним струмом та інше.

5.2. При виявленні такої ситуації необхідно припинити роботи, виключити обладнання, огородити небезпечну зону, не допускати в неї сторонніх осіб.

5.3. Повідомити про те, що сталося керівника робіт.

5.4. Якщо є потерпілі надавати їм першу медичну допомогу, при необхідності викликати "швидку допомогу".

5.5. Надання першої медичної допомоги:

5.5.1. Перша допомога при ураженні електричним струмом:

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 20 з 25	

При ураженні електричним струмом слід негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

5.5.2. Перша допомога при пораненні:

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету не виявиться, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку і т. ін. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька крапель настойки йоду щоб одержати пляму за розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану.

Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.5.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом.

Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлі, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.5.4. Перша допомога при теплових опіках:

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами, ні в якому разі не можна відкривати пухирі, що утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробити ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробити спиртом, 3%-ним марганцевим розчином або 5%-ним розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накрити рану стерильною пов'язкою та викликати лікаря.

5.5.5. Перша допомога при кровотечі:

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ЮП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 21 з 25	

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета),

складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилась, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з легким натиском); при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при сильній кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.6. Якщо сталася пожежа, необхідно викликати пожежну частину і приступити до гасіння наявними засобами пожежегасіння.

5.7. Виконувати всі вказівки керівника робіт по усуненню небезпечної ситуації

	ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19 При виконанні робіт на висоті	Шифр документа	КАІ ЮП 1.21 (01) – 01 – 2025
		стор. 22 з 25	

(Ф 03.02-31)

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ	Посада	Дата
Розробник		Валентина КУЧЕРЯВА	Провідний інженер з охорони праці	
Узгоджено		Володимир БІЛИЙ	Заступник начальника юридичного відділу	

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

